

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 393/2024
03.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Драгана Јелића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Брусу К бр.69/2023 од 09.10.2023. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 бр.189/23 од 22.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 03. априла 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Драгана Јелића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Брусу К бр.69/2023 од 09.10.2023. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 бр.189/23 од 22.12.2023. године, у односу на битну повреду кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку и на повреди кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу К бр.69/2023 од 09.10.2023. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, за које јој је изречена условна осуда, тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљена у року проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом према окривљеној је изречена мера безбедности одузимања предмета и то 77 таблета лека „Bromazepam HF6mg“ и три таблете лека „Lexilium 3mg“ у оригиналном паковању, у којима је утврђено присуство бромазепама.

Окривљена је обавезана да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, те да Основном јавном тужилаштву у Брусу на име трошкова кривичног поступка

плати износ од 25.092,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу Кж1 бр.189/23 од 22.12.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА – адвоката Драгана Јелића, а пресуда Основног суда у Брусу К бр.69/2023 од 09.10.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА – адвокат Драган Јелић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљену ослободити од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је првостепена пресуда донета на основу оптужног предлога поднетог дана 08.09.2023. године, који представља „уређен“ првобитни оптужни предлог у погледу прописа на основу ког се таблете пронађене код окривљене сматрају психоактивним супстанцама, а на који начин је нижестепеним пресудама учињена повреда одредаба члана 453. ЗКП, имајући у виду да је претходна пресуда укинута и да је изјављена жалба само у корист окривљене, те се према ставу браниоца, побијана пресуда није могла изменити на штету окривљене у погледу чињеничног стања, односно тако што је првостепени суд у изреку пресуде додао чињеницу да је Правилник о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци објављен у „Сл. гласнику РС“, број 38/19 од 31.05.2019. године, која чињеница није била утврђена у првобитној, укинutoј првостепеној пресуди.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оценио је неоснованим, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Из цитиране законске одредбе, по налажењу Врховног суда, јасно произилази да се пресуда не сме изменити на штету оптуженог у погледу правне квалификације

кривичног дела и кривичне санкције, само уколико је жалба изјављена у корист окривљеног, а не и у случају када је иста изјављена и на његову штету.

Из списка предмета утврђује се да је првобитним оптужним предлогом ОЈТ у Брусу Ктo 105/21 од 29.11.2021. године, окривљеној АА стављено на терет извршење кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, због ког дела је оглашена кривом пресудом Основног суда у Брусу К бр.139/2021 од 21.11.2022. године, донетом у ранијем поступку, за које дело је окривљеној изречена условна осуда, тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци, са роком проверања у трајању од 1 године.

Ова пресуда је, усвајањем жалбе браниоца окривљене АА – адвоката Драгана Јелића, укинута решењем Вишег суда у Крушевцу Кж1 бр.60/23 од 19.04.2023. године, а предмет је враћен Основном суду у Брусу на поновно суђење, након чега је окривљена, у поновљеном поступку, по оптужном акту прецизираном од стране јавног тужиоца поднеском од 08.09.2023.године, побијаном првостепеном пресудом оглашена кривом због истог кривичног дела – из члана 246а став 1. КЗ, за које дело јој је изречена иста кривична санкција – условна осуда којом јој је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци, са роком проверавања од једне године, а иста је у свему потврђена пресудом другостепеног суда.

Упоређивањем правне квалификације предметног кривичног дела, у односу на које је истакнута битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, по ранијој и побијаној првостепеној пресуди, очигледно је да је окривљена побијаном првостепеном пресудом оглашена кривом због истог кривичног дело, због ког је оглашена кривом и ранијом првостепеном пресудом у овом кривичном поступку - због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика.

Када је у питању кривична санкција која је окривљеној изречена побијаном првостепеном пресудом – условна осуда са утврђеном казном затвора у трајању од 7 месеци и временом проверавања у трајању од 1 године, очигледно је и да је ова кривична санкција иста као кривична санкција која је окривљеној изречена претходном првостепеном пресудом за исто кривично дело.

Самим тим, по налажењу Врховног суда, нижестепени судови у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде, нису прекршили забрану преиначења на горе (*reformatio in reius*) прописану одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да нису изменили пресуду на штету окривљене ни у погледу правне квалификације кривичног дела за које је окривљена оглашена кривом правноснажном пресудом, нити у погледу кривичне санкције.

По налажењу Врховног суда, стоје наводи изнети у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене - да је јавни тужилац поднеском Ктo бр.105/21 од 08.09.2023. године прецизирао оптужни предлог, на тај начин што је навео да се таблете које су код окривљене пронађене налазе на списку Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник РС“, број 38/19 до 31.05.2019. године“), иако је у првобитном оптужном предлогу било наведено да се ради о Правилнику који је објављен у „Службеном гласнику РС“ , број 70/21 од

13.07.2021. године, међутим на описани начин није повређена одредба члана 453. ЗКП, обзиром да је окривљена и првобитном и побиијаном пресудом оглашена за исто кривично дело – из члана 246а став 1. КЗ, те да јој је и ранијом, а и побиијаном правноснажном пресудом, изречена иста кривична санкција – условна осуда којом јој је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци, са роком проверавања у трајању од једне године.

Стога је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљене, у делу у којем се нижестепене пресуде побиијају због битне повреде одредаба кривичног поступа из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези члана 453. ЗКП, оценио неоснованим.

Неосновано се истим захтевом указује и да су нижестепене пресуде донета уз повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

С тим у вези, у поднетом захтеву се наводи да је у конкретном случају требало применити институт дела малог значаја из члана 18. КЗ, имајући у виду да степен кривице окривљене није висок, да су штетне последице одсутне или сасвим незнатне, те животно доба окривљене, чињеницу да је самохрана мајка троје малолетне деце и да до сада није осуђивана, те да се ради о кривичном делу за које је запређена казна затвора до три године.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене су неосновани.

Наиме, одредбом члана 18. став 2. КЗ прописано је да је дело малог значаја, ако степен кривице није висок, ако су штетне последице одсутне или незнатне, и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да из изреке првостепене пресуде произилази да су код окривљене пронађене две врсте таблета – 77 таблета лека „Bromazepam“ и три таблете лека „Lexilium“ у којима је утврђено присуство бромазепама, дакле супстанце која је проглашена за опојну дрогу, те количину таблета пронађених код окривљене, то по оцени овога суда у конкретном случају није било места примени члана 18. став 2. КЗ, односно примени института дела малог значаја.

Стога су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног и у овом делу оцењује неоснованим.

У осталом делу захтева, бранилац окривљене указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду члана 440. ЗКП, истицањем да је окривљена АА таблете које су код ње пронађене користила као своју редовну лекарску терапију, уз сопствени закључак да код окривљене није било умишљаја да изврши предметно кривично дело, те на повреду члана 395. став 4. тачка 3) ЗКП, истицањем да је одбрана у току поступка предложила извођење доказа обављањем вештачења преко вештака неуропсихијатра, који предлог је првостепени суд одбио. Како наведене повреде у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона, то је Врховни суд поднети захтев у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. стаав 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић